

MAGYAR GYÁRIPAR

A MUNKAADÓK ÉS GYÁRIPAROSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK LAPJA

TARTALOM

KÖSZÖNTŐ:	Újévi köszöntő.....	3
NAPIREND:	Csúcstalálkozó az MGYOSZ-ben.....	4-5
	Bizottsági javaslat az energiapolitikáról.....	6
FÓKUSZBAN:	A közelmúlt illetve.....	7
	Kereskedelem 2007.....	8-9
FŐSZEREPLŐ:	Jövőbe mutató változások.....	10-11
PILLANATKÉP:	Tizenöt éves a Kipcalor.....	12
	Építőipari gondok és remények.....	12-13
KITEKINTŐ:	Az európai építési piac.....	14
	Brüsszeli és UNICE-hírek.....	15
	Hogyan teljesülnek az európai normák?.....	16
ADÓSAROK:	Adókilátások változó szabályokkal.....	17
GONDOLATJEL:	A végső ismeret.....	18

Konszenzust sürgetett a gazdasági szereplők között az MGYOSZ legutóbbi csúcstalálkozásának vendége: Kóka János. A gazdasági miniszter szerint a megállapodás létrejöttére van esély. Mint mondta, egyébként sincs más választás, hiszen kényszerítő szükség van az együttműködésre.

**Boldog új évet kívánunk
minden kedves olvasónknak!**

Csúcstalálkozó az MGYOSZ-ben

Mi szükséges a versenyképesség erősítéséhez? – egyebek mellett erre a kérdésre kereste a választ a legutóbbi MGYOSZ-csúcstalálkozó vendége, Kóka János. A gazdasági és közlekedési miniszter hangsúlyozta: vége annak a korszaknak, amikor hibás döntések sora terhelte túl a költségvetést, és növelte finanszírozhatatlan mértékben a szociális kiadásokat.

A kiszámíthatóság a legfontosabb politikai feladat

■ „Örömmel jelentem önöknek, hogy a pannon puma él, jó erőben van, izmai dagadnak, jó kondícióban van” – válaszolta kedvenc metaforájával a magyar gazdaság helyzetét bevezetőjében a miniszter. Utalt arra, hogy a számok alapján a hazai gazdaság ma is kétszer olyan gyorsan nő, mint az Európai Unió átlaga. Az exportteljesítmény több százalékponttal meghaladja az importot. Évente 4 milliárd euró, tehát körülbelül 1000 milliárd forintnyi külföldi működő tőke áramlik be az országba. A kis- és középvállalkozások pedig évről évre több száz milliárd forinttal tudják javítani – hitelfelvétel oldalon – a saját gazdasági lehetőségeiket. Igaz – tette hozzá Kóka János –, eközben számtalan konfliktus, feszültség, piaci és tőkehiány terheli a kis- és közepes vállalkozókat, illet-

ve a mikrocégeket. A miniszter szerint a magyar reálgazdaság teljesítőképessége mindezek mellett továbbra is megbízható. Ez pedig kiemelt fontosságú a magyar gazdaság- és társadalompolitika szempontjából, hiszen a gazdaság szereplői fizetik be azokat az adókat, amelyekből a társadalompolitikai célok megvalósíthatók.

Versenyképesség és együttműködés

A miniszter kiemelte: a politikai stabilitás, a versenyképesség, az adópolitika, az infrastruktúra, valamint az emberi erőforrások egyaránt meghatározzák a gazdaság hosszú távú fejlesztési lehetőségeit. Ezekre alapozva az elmúlt nyolc évben nagyon sok biztató erőfeszítés mellett azonban nagyon sok rossz döntés is született. Olyanok, amelyek túlterhelték

a költségvetést, vállalhatatlan és finanszírozhatatlan mértékben kívánták növelni a szociális kiadásokat. Magyarország így jutott oda, hogy ma 10 százalék körüli költségvetési deficitet kell lefaragnia.

Kóka János a gazdasági feltételek optimalizálása érdekében konszenzust sürgetett a gazdasági szereplők között. Úgy vélte, a megállapodás létrejöttére azért is nagy az esély, mert szinte nincs is más választás: kényszerítő szükség van az együttműködésre. Emellett viszont elengedhetetlen a bevétel növelése és a költségek csökkentése. – Az is világos, hogy önmagában a megszorításokból és a reformokból még nem következik versenyképesség. Változtatni kell az adópolitikán, erősíteni kell a versenyképességen, ezenfelül pedig újra kell gondolni az állami szerepvállalást több területen.

A versenyképességről szólva Kóka János azt hangsúlyozta, hogy annak egyik legfontosabb alapja a stabilitás. A miniszter utalt arra, hogy a konvergenciaprogram elfogadása, valamint az ezzel összhangban lévő költségvetés sarokszámainak parlamenti elfogadása önmagában bizalomerosztó lépés volt a piac felé. Egy lépés azonban kevés, hónapról hónapra hozni kell az eredményeket. Magyarországon ugyanis a politikai elit annyira eljátszotta a hitelét a nemzetközi közvélemény előtt, hogy kár is bármit ígérnie. Teljesíteni kell. A gazdasági tárca vezetője kiemelte: ma már nemcsak elvont ígéretekéről, hanem konkrét jogszabályokról folyik a vita az oktatásügyben, az egészségügyben, a közigazgatásban, valamint a közlekedésben. Ezek alapján a külföld ma már nem tartja elképzelhetőnek, hogy Magyarország 2009-ben visszatérhet a konvergenciapályára.

Programok és források

Kóka János szerint a kiszámíthatóság, amelynek megteremtése a legfontosabb politikai feladat, azért is elengedhetetlen, mert csak így hiszik el nekünk, hogy jól fogjuk felhasználni azt a körülbelül 8000 milliárd forintot, amit az Európai Uniótól megszerezhetünk. Ehhez persze jó és kivitelezhető programokra is szük-

ség van. Mint azt a miniszter elmondta, tárcájánál több programmal is élére kívánnak állni a kormányzati reformszándékoknak. Az egyik ilyen, ami vélhetően nagy konfliktusok okozója lesz, az átfogó energetikai reform. Kiemelte: ma már nem lehet tekintettel lenni arra, hogy szerzett jogok, funkcionális vagy valódi monopóliumok határozzák meg a fogyasztók lehetőségeit. Az energetikai piacnyitás lényege, hogy az importőrtől a szolgáltatóig minden egyes ponton induljon be a verseny, a legkisebb fogyasztóért is. A politikus azt a szándékát is hangsúlyozta, hogy a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium élen járjon az intézményi közigazgatást érintő reformok előmozdításában. Egyetértett azokkal a véleményekkel, amelyek szerint 2004 és 2006 között a pályáztatási rendszer nem felelt meg a vállalkozások elvárásainak. Pedig erre szükség van. Ha ugyanis az 1000 milliárdos állami kiadáscsökkentés és szintén 1000 milliárdos külföldi tőke beáramlása mellé sikerülne a lehető leggyorsabban, a legnagyobb hatékonysággal lehívni azt a további 1000 milliárd forintot évente, ami az unióból érkezik Magyarországra transzferek formájában, akkor semmi nem akadályozhat meg bennünket abban, hogy 2010-re ismét a régió leg-

Az MGYOSZ elnöke szerint három húzóágazata lehetne az országnak

versenyképesebb országa legyünk.

A húzóágazatok

Széles Gábor, az MGYOSZ elnöke felszólalásában három húzóágazatra hívta fel a figyelmet. Szerinte ezek olyan területek, amelyek fejlődését a mindenkorai kormányoknak segíteniük kellene. Az egyik a gyógyvíz és az egészségturizmus. E tekintetben ugyanis Magyaror-

szágnak olyan adottságai vannak, amelyeket érdemes fejleszteni és versenyezve jövedelemre szert tenni. A másik területnek a logisztikát nevezte. Mint mondta, itt is kihasználatlan a hazai struktúra. Az elhagyott katonai repterektől kezdve az ország fekvéséig sok mindennel lehetne növelni a teljesítményt. Az MGYOSZ elnöke harmadik témaként a kis- és középvállalkozói réteg erősítését említette.

Tavaszi parlamenti menü

A már megkezdett reformok és az uniós jogharmonizáció folytatása – egyebek mellett ezeket emelte ki a kormányzóvivő, amikor a kabinet tavaszi jogalkotási programjáról beszélt.

■ Az Országgyűlés február elején kezdődő tavaszi ülészakán szép számmal tárgyal majd a Tisztelt Ház gazdasági jellegű tervezetekről.

Már megkezdtek a képviselők az államot megillető szavazatszövegszerű részvény jogintézményének megszüntetéséről és egyes törvényeknek a megszüntetéssel összefüggő módosításáról szóló jogszabály vitáját. A tervezettel az előterjesztő indokolása szerint olyan megoldást választott a kormány a tulajdonosi döntésekbe való beavatkozásra, amely a többi tulajdonossal szemben nem diszkriminatív jellegű. Emellett szükségessége a közrendet és a közbiztonságot, az ellátás biztonságát közvetlenül fenyegető veszélyhelyzettel is igazolható. A javaslat indokolása hangsúlyozza: az intéz-

kedés anyagi jogi jellegű, azzal szemben a társaság tulajdonosai részére biztosított a jogorvoslat, a lehető legkisebb mértékben korlátozza a társasági autonómiát, és mindenki által megismerhető, objektív kritériumokon alapul. A kabinet szerint minden olyan érvelés, amely az aranyrészvény intézményének hatályos formában lévő fenntarthatóságára irányul, nem vezet eredményre az Európai Bizottság törvénykezési gyakorlata alapján.

A jogalkotási tervben szerepel az állami vagyronról szóló törvényjavaslat is. Ezzel a tervezettel a még megmaradt állami tulajdonnal való gazdálkodás hatékonyságát szeretné erősíteni a kabinet. A jelenlegi előírások bonyolultsága és ellentmondásosságának megszüntetése

érdekében pedig „jelentős dereguláció végrehajtását” tűzte ki célul.

Várhatóan elfogadja majd az Országgyűlés az egységes ingatlanadóról szóló jogszabályt is. Ennek célja a jelenleg helyi adó formájában működő adó nem egységesítése, illetve az önkormányzatok gazdálkodási önállóságának megerősítése. Módosulhat jövőre a cégtörvény is: a kormány a változtatást a gazdasági társaságok piacra lépésének megkönnyítésével indokolja.

Erősítené a kabinet a jogügyletek biztonságát. Ennek érdekében kerül az Országgyűlés elé az ezt, illetve az ingatlanokkal kapcsolatos visszaélések elleni erőteljesebb kormányzati fellépést szolgáló javaslat. Eszerint a jövő évtől az ügyvédek, közjegyzők és bírósági végrehajtók az ügyfelek személyazonosságának igazolására bemutatott igazolványok alapján a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala egyes adatbázisaiból ellenőrizhetnék az okmány érvényességét és lényeges adatait.

Bizottsági javaslat az energiapolitikáról

Az éghajlatváltozás okozta hatások csökkentését, az uniós energiabiztonság növelését és a versenyképesség fokozását tűzte ki célul az Európai Bizottság (EB) energiapolitikáról szóló intézkedéscsomagjában.

■ A javaslatcsomag szigorú célértékeket határoz meg az üvegházhatást okozó gázkibocsátásnál és a megújuló energiáknál. A testület ezenkívül meg kívánja teremteni az energia tényleges belső piacát, és igyekszik szigorítani a hatályos szabályozást.

Döntés hosszú távra

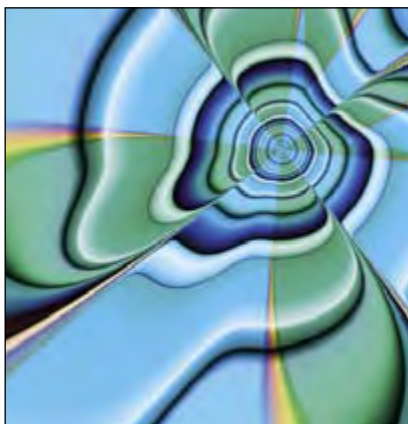
Az intézkedéscsomag arra a meggyőződésre épít, hogy a 2012 utáni keret-szabályozásról szóló nemzetközi megállapodás létrejöttével a fejlett országok 2020-ig akár 30 százalékkal csökkenthetik kibocsátásukat. Az EB javasolja a tagállamoknak, hogy vállalják: 2020-ig legalább 20 százalékkal csökkentik az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását. Amennyiben a jelenlegi irányzatok és politikák nem változnak, az EU importfüggősége tovább fokozódik: míg jelenleg teljes energiafogyasztása felét fedezi importból, ez az arány 2030-ra a 65 százalékot is elérheti. Az EB új csomagja három fő pillérré támaszkodva keresi a megoldást a kihívásokra.

Egységes energiapiac

Az első a belső energiapiac létrehozása. A testület szerint az unióban élő lakossági és a vállalati energiafelhasználóknak valódi választási lehetőséget kell biztosítani. Az energiaszektorban pedig beruházásokat kell ösztönözni. A szabad energiaszolgáltató választása a vállalatok számára elvileg 2004 óta adott, az egyének és az otthonok esetében viszont csak most január elsejétől. Az egységes piacra nemcsak a versenyképesség, de a fenntarthatóság és a biztonság érdekében is szükség van. A versenyszektorral és a belső piaccal kapcsolatos bizottsági felmérések tanúsága szerint e célok érdekében el kell határolni egymástól az energia termelését és elosztását. Erősebb, az európai piacot szem előtt tartó független szabályozási ellenőrzésre is szükség van. Nemzeti intézkedéseket kell hozni az Európai Unió infrastruktúrájának legalább 10 százalékos összekapcsolására.

Szén-szegény energia

A második pillér a szén-szegény energiára való áttérés felgyorsítása. Az EB meg

kívánja őrizni az unió világban betöltött vezető szerepét a megújuló energiák területén. Ezért azt javasolja, hogy kötelező célkitűzésként 2020-ig teljes energiámixének 20 százalékát fedezze megújuló energiából. Ehhez ennek a forrásnak mindhárom ágazatában – villamos energia, bioüzemanyagok, fűtés-hűtés – lendületes növekedésre van szükség. A megújuló energiaforrások növelése mellett a bizottság a bioüzemanyagok legalább 10 százalékos arányra történő növelését javasolja. Az Európai Bizottság kutatásokat szorgalmaz a tiszta energia költségeinek csökkentésére és annak érdekében, hogy az uniós ipar a gyorsan növekvő szén-szegény technológiai ágazat élvonalába kerülhessen.

Energihatékonyság

A bizottság ismételten felhívta a figyelmet arra, hogy 2020-ig 20 százalékkal kívánja csökkenteni a teljes primer energiafogyasztást. Amennyiben ez megvalósul, az EU 2020-ban a mainál mintegy 13 százalékkal kevesebb energiát használna. Ezzel évente 100 milliárd eurót és mintegy 780 tonna széndioxidot takarítana meg. Az Európai Bizottság egyebek mellett javasolja az alacsony fogyasztású közlekedési eszközök mielőbbi bevezetését, az előírások szigorítását, valamint a készülékek jobb címkézését. A javaslatok megvalósítása egységes külpolitikát is igényel.

Egységes uniós fellépés

A bizottsági dokumentum szerint a tagállamoknak szolidaritási mecha-

nikat kell kidolgozniuk az esetleges energiaellátási válságok kezelésére. Emellett közös külső energiapolitikára is szükség van, hogy a harmadik országokkal folytatott párbeszédben egységesen tudjanak felszólalni. A bizottság számos konkrét intézkedést javasol a nemzetközi megállapodások – az energia charta egyezmény, a Kiotó utáni éghajlat-változási rendszer és a világ többi országára kiterjesztett kibocsátáskereskedelem – megerősítésére, valamint a harmadik országokkal kötött kétoldalú megállapodások körének további bővítésére. Így az energiapolitika szerves része lehetne az EU valamennyi külkapcsolatának, különösen a szomszédságpolitikának.

UNICE-reakció

A UNICE szerint az európai vállalatoknak egyértelmű érdeke az integrált és koherens energiapolitika kidolgozása. A szervezet ezért üdvözölte a bizottsági javaslatot, de több alapelvre is felhívta a figyelmet. Így például arra, hogy a kezdeményezéseknek meg kell felelniük a piacgazdaság követelményeinek és az EU versenyképességének. Minden opciót, így a nukleáris energiát is, számításba kell venni. A szövetség szorgalmazza az aktív uniós külpolitikai egyeztetést az energiaellátás területén. Azt is elvárja, hogy a közösség átgondolt, a meglévő jogszabályi keretekkel összhangban lévő intézkedéseket javasoljon. Annak érdekében, hogy ne alakuljon ki veszélyes és káros függőség egy külső ellátó ország irányában, a UNICE javasolja a transzatlanti és az orosz együttműködések szorosabbra fűzését, valamint a külkereskedelem, a fejlesztés és a diplomácia erősítését a tagállamok között és az Európai Bizottságon belül is.

Az összeállítást készítette:
Lotos Adrienn állandó képviselő

MGYOSZ Brüsszeli Iroda elérhetősége

Bastion Tower 20. emelet,
5, place du Champ de Mars, B-1050 Brussels
Tel.: +32 (0) 2 550 38 08 Fax: +32 (0) 2 550 35 05
E-mail: mgyoszbrussels@mgyosz.be

A közelmúlt illetéke

Az MGYOSZ százmilliárd forintos karácsonyi ajándékkal lepte meg a hazai vállalkozókat. A fa alá került csomag az illetéktörvény módosítása. Eszerint nem alkalmazzák visszamenőleg azt a szabályt, amelynek értelmében egy cégcsoport két cége közötti eszközátadást 40 százalékos illeték terhelt volna. Az MGYOSZ kulcsszerepet játszott az amnesztia létrejöttében. Lapunk dr. Futó Péterrel, a szövetség társelnökével értékelte az eredményt.

– **Hogyan tudta meg, hogy sikeres volt az MGYOSZ akciója?**

– A Pénzügyminisztérium illetékes szakállamtikára tavaly december 22-én tájékoztatta az MGYOSZ-t, hogy az Országgyűlés négy nappal korábban az általunk javasoltak szerint döntött.

– **Mi a jelentősége ennek a törvénymódosításnak?**

– A legfontosabb eredmény, hogy megmentettük a hazai vállalkozások egy jelentős részét egy olyan többletterheztől, amely lehetetlenné tette volna gazdálkodásukat a közeljövőben. El lehet képzelni, mekkora káoszt okozott volna a magyar gazdaságban, ha az 1990 óta érvényben lévő törvény alapján az adóhivatal visszamenőleg elkezdte volna behajtani a pénzmozgások utáni illetékeket. Ez érintette volna szinte az összes magyar nagy- és középvállalatot. Rajtuk kívül a bankokat, biztosítótársaságokat, sőt még azokat a könyvvizsgáló cégeket is, amelyek eddig azt sem tudták, hogy még egy ilyen illeték is létezik Magyarországon.

– **Az eredeti jogszabálytervezet elfogadása esetén csak a hazai vállalkozásokat sodorta volna veszélybe?**

– Úgy gondolom, hogy nemzetközi versenyképességünkön is komoly csorba esett volna. Egyrészt igen nehezen lett volna bebizonyítható, hogy valóban ajándékozásról van szó akkor, ha két azonos tulajdonú cég között pénzátadás történt. Vagyis azonnal perőzön indult volna, aminek visszhangja aligha áll meg a határoknál. Ha előveszik például nemzetközi könyvvizsgálókat, akkor rögtön nemzetközi botrány kerekedhetett volna az ügyből. Ráadásul a perek során az egyik bíró ajándéknak, a másik nem annak minősíthette volna a dolgot. Ezzel pedig tovább nőtt volna a zűrzavar.

Dr. Futó Péter, az MGYOSZ társelnöke

– **Ez főleg a nagyvállalatokat érinthette volna?**

– Nem csak nagy cégcsoportokról lett volna szó, hiszen vannak olyan közép-vállalatok is, amelyek rendelkeznek más cégekkel. Ezeknek a kisebb vállalkozásoknak esélyük nem lett volna a túlélésre, mivel egy ilyen szabályozás minden forgóeszközüket egy csapásra elvitte volna. De még a nagyvállalatokat is megtizedelte volna, ha az APEH ezt a 40 százalékos illetéket visszamenőleg behajtotta volna.

– **A gazdaság működésének logikája mennyire indokolja a törvénymódosítást?**

– Egy olyan feltörekvő gazdaságban, mint a magyar, teljesen természetes, hogy gyorsan és gyakran kell átcsoportosítani a tőkét egy cégcsoporton belül, ha alkalmazkodni akarunk a piac gyors változásaihoz. Emellett néhány húzóágazatban – például az ingatlanfejlesztésben – egyes cégek tipikusan projektekre alakulnak. Ezekből aztán tovább kell vinni az eszközöket más vállalkozásokba. Márpedig a gazdaság

fejlődését minden olyan lépés lassítja, amely megnehezíti az alkalmazkodást a piaci igények egyre gyorsuló változásaihoz. A kormányzat azzal is segítheti a fejlődést, ha igyekszik olajozottabbá tenni a gazdaság működését, többek között olyan törvényekkel, amelyek nem rónak újabb többletterheket a vállalkozókra. Ez különösen igaz egy olyan időszakban, amikor az üzletembereknek amúgy is növekvő terhekkel kell szembenéznük a megszorító intézkedések miatt.

– **Miként sikerült a kormánnyal megegyezni?**

– Elsősorban észérvekkel győztük meg a kabinetet. Az MGYOSZ-nek hagyományosan jó a kapcsolata a kormányzati szervekkel, így a pénzügyi vezetéssel is. Szövetségünk ugyanakkor a munkáltatói érdekképviseletek közül egyedülálló szakapparátussal is rendelkezik, amely most is képes volt arra, hogy letegyen egy szakmailag kellően megalapozott javaslatot. Úgy gondolom, hogy a kormány a magyar GDP kétharmadát adó vállalatokat tömörítő MGYOSZ gazdasági súlyát és tekintélyét is figyelembe véve fogadta el javaslatunkat. Ráadásul ajánlásunk nem mond ellent a központi szándékoknak, hiszen mindketten a magyar vállalkozások minél hatékonyabb fejlődésében vagyunk érdekeltek.

– **Ön szerint mekkora összeg marad így a vállalkozóknál?**

– Igen nehéz megbecsülni, de minden bizonnyal 100 milliárd forintos lett volna a kiadás. Nem is ez a lényeg azonban, hanem hogy ez már túljutott volna azon a tűrőhatáron, amit a magyar vállalkozások el tudtak volna viselni.

– **Mi tart az eset legfontosabb tanulságának?**

– A legfőbb lecke az, hogy folyamatos információáramlásnak kell lenni a szövetség és a tagság között. Most is szükség volt a probléma feltárására, konzultációra tagvállalatainkkal és -szövetségeinkkel, valamint jogi szakértőkkel. Rendkívül fontos volt, hogy átlássuk a problémát. Megértjük, mennyire széles körben érinti tagságunkat és mennyire húsba vágó problémát jelenthet ez az egyes gazdálkodószervezeteknél. Ha tehát a tagság időben jelzi, hogy gondja van, akkor, amint a fenti példa is mutatja, a problémák orvosolhatók, és még a törvények is módosíthatók.

Kereskedelem 2007

A feketegazdaság és a szervezett gazdasági bűnözés elleni hatékony fellépés olyan közös cél, amelynek érdekében az Országos Kereskedelmi Szövetség eddig és ezután is mindent megtesz – hangsúlyozta Feiner Péter, az OKSZ elnöke. A MGYOSZ tagszövetsége vezetője hagyományos, immár 15. alkalommal megrendezett konferenciájuk után nyilatkozott lapunknak.

– Minden évben van néhány fontos témájuk év végi összejelentésükön. Legutóbb mit emeltek ki?

– Röviden áttekintettük a kereskedelem helyzetét, és jóváhagytuk a Kereskedelmi Etikai kódexet. Ennek sajnos a napi aktualitások miatt nagyon megnőtt a szerepe, csakúgy, mint a feketegazdaság visszaszorítása érdekében tett intézkedéseknek. Szó volt a kis-kereskedők versenyhátrányáról és a 2007-es várakozásokról is.

– Hogyan értékeli az év botrányát, a MEGA Trade-ügyet?

– Éppen erre utaltam, amikor az etikai kódexről szóltam. Álláspontunk szerint a közelmúltban kirobbant MEGA Trade-botrány egyedülálló, rendkívül súlyos bűncselekmény. Szövetségünk elítéli a felelősöket, akiknek bűnhődniük kell. Állásfoglalásunk szerint a legsúlyosabb gond a kereskedelemmel szembeni általános bizalomvesztés veszélye: a vásárló nem tesz különbséget kis- és nagykereskedő között. Egyszerűen úgy vélekedik, hogy hamisított címkével szállítottak árut azokba az üzletekbe, ahol ő vásárol, ezért a magyar kereskedelem nem megbízható. Az OKSZ már évekkkel ezelőtt is szorgalmazta, hogy a kereskedelemben és a szállítóknál szigorú legyen az ellenőrzés. A visszaéléseket pedig a cselekmények súlyával arányos, visszatartó erejű büntetésekkel szankcionálják a legszélesebb nyilvánosság mellett. A legcélravezetőbb a beszállítók ellenőrzése lenne.

– Az élelmiszer-feldolgozók a kereskedők felelősségét vetik fel.

– Szövetségünk a leghatározottabban visszaautasítja és felháborítónak tartja az Élelmiszerfeldolgozók Országos Szövetségének a kereskedelmet lejárató állításait. Felhívja a gyártók figyelmét arra, hogy a feketegazdaság, a feketekereske-

Feiner Péter, az OKSZ elnöke

delem határai nem a kereskedelemről indulnak és nem is ott végződnek.

– Milyen megoldást javasolnak az ellentmondások feloldására?

– A szövetség kész együttműködni a szakhatóságokkal a bűncselekmények feltárásában és közreműködni a visszaélések megelőzéséhez szükséges intézkedések kidolgozásában. Hangsúlyozzuk, hogy a feketegazdaság, a szervezett gazdasági bűnözés visszaszorítása közös cél. Ennek érdekében együttműködési megállapodást javasolunk a saktárcával és az ellenőrző hatóságokkal a gyors információtovábbítás érdekében. A szövetség már korábban megalakult élelmiszer-higiéniai munkabizottsága folyamatosan információt ad a kereskedőknek az egyes vállalkozásoknál folytatott ellenőrzések tapasztalatairól, a kifogásolt termékekről. A vásárlók bizalmának megtar-

tása érdekében kezdeményezzük az ellenőrzési hatóságokkal és a fogyasztóvédelmi szervezetekkel közösen egy olyan rövid, tömör vásárlói tájékoztató összeállítását, mely bemutatja, milyen módon ismerhető fel a látható hibák alapján a megtévesztő, hamisított fogyasztóvédelmi határidő. Kezdeményezzük továbbá, hogy a kereskedelmi vállalkozások is működjenek közre a tájékoztató anyagok ismertetésében, hiszen a legjobb ellenőr a vásárló. Mivel a Kereskedelmi Etikai Testület is eljárhat azokban az ügyekben, amikor hamis, megtévesztő lejárató időt adnak meg, ezért a szövetség kezdeményezi, csatlakozzanak más vállalkozások is a Kereskedelmi etikai kódexhez.

– Visszatérő kérdés idehaza a feketegazdaság kifehéritése. Ön szerint mit lehetne tenni ennek érdekében?

– A szövetség tapasztalatai szerint rendkívül hosszú ideje súlyos gond a feketegazdaság térnyerése Magyarországon. Első tiltakozó állásfoglalásunkat 1992-ben tette közzé. Az OKSZ úgy látja: a feketegazdaság visszaszorítása érdekében szükséges szemléletváltás igénye olyan kérdés, amelyben széles körű társadalmi összefogás szükséges. Tény, hogy a feketegazdaság haszonélvezői miatt mások fizetnek sokkal több adót. Szerintünk a piacok működésének szigorításával, továbbá a nyugtaelfogadás ösztönzésével fontos lépéseket tehetünk a feketekereskedelem visszaszorítása érdekében. Ez azonban még kevés. A piacokon meg kell tiltani a játék, kozmetikum, CD, DVD és videokazetta árusítását. A vásárok és piacok ellenőrzésében a működtetőt, az egyes árusítóhelyeket az árusoknak bérbé adót felelőssé kell tenni az árusok, az árusítóhelyek, továbbá a raktárak, árutárolók és azok tulajdonosainak azonosításáért. Gya-

kori gond ugyanis a vásárok, piacok ellenőrzésében, hogy az ott árusító vállalkozók, alkalmazottak ellenőrzéskor abbahagyják az értékesítést és elhagyják az árusítóhelyeket. Végül, de nem utolsósorban pedig több és rendszeres összehangolt ellenőrzés szükséges. A piacok mögött sok milliárd értékben tárolnak árut, működtetnek nagyméretű elosztóhelyeket. Az ellenőrzéseknek elsősorban ezekre kell kiterjedniük.

– Van-e még esélyük a kisvállalkozóknak a kereskedelemben?

– A szövetség megítélése szerint a kereskedelmi kisvállalkozások helyzete tovább nehezebb 2007-ben. Kiemelt fontosságú kérdés a kisvállalkozások támogatása, hiszen számuk már eddig is csökkent. A vonatkozó uniós támogatási projektek elbírálásában ezért a kereskedelmi kisvállalkozások köre fokozott figyelmet érdemel. Javasoljuk kiemelten támogatni azokat a projekteket, melyek – az önkormányzatokkal együttműködve – a városrehabilitáció keretében, sétáló-, bevásárlóutcák kialakításával javíthatják a kereskedelmi kisvállalkozások helyzetét is. Az előregedett, lerobbant településrészek vonzerejét növelhetik a rehabilitáció keretében megújuló üzletek. Ezek esetében pedig a szem előtt lévő kirakatok megújítása a legfontosabb feladat. A „kirakatprogram” segítheti a kereskedelmi kisvállalkozá-

sokat. A szövetség támogatásra javasolja a kisvállalkozások összefogására épülő innovációs projekteket is. Egyebek mellett közös adatbázis, valamint nyilvántartó rendszerek kialakításával, a termékpálya-veszteségek mérséklésére irányuló projektekkkel.

– Milyen év vár idén a kereskedelemre?

– A kilátásokat meghatározza a gazdasági környezet. A megszorító intézkedések célja a lakossági fogyasztás, a vásárlók mellett pedig a vállalkozások jövedelmeinek egyidejű korlátozása a költségvetés bevételeinek növelése érdekében. A kereskedőkre óriási nyomás nehezedik a vásárlók részéről, nem kevésbé a beszállítók oldaláról is. A megszorító intézkedések egy része már „él”. Ennek hatására idén az értékesítés volumene akár 4-5 százalékkal is visszaeshet a reáljüvedelmek csökkenése miatt. Karácsony előtt ugyan a vásárlók minden tartalékukat mozgósították, a decemberi nagy kikapcsolódást követően azonban a vásárlók többsége alaposabban megnézi majd az árcédulát. Többen fogják keresni az alacsonyabb árú cikkeket. Takarékoskodhat a vásárló úgy is, hogy későbbre halasztja vásárlását. A kereskedők eddig is versenyeztek egyes szolgáltatókkal, így számítani lehet arra is, hogy a vásárlók egy része a vendéglő, mozi, fodrász költségein próbál takarékoskodni, valamivel többet pakolva a bevásárlókosárba. A vásárlók kis része viszont ugyanúgy fog költekez-

ni, mint eddig. Sajnálatos módon azzal is számolni kell, hogy a vásárlások egy része a szervezett kereskedelem csatornáit megkerülve próbál takarékoskodni kiadásában. Az OKSZ megítélése szerint eddig is óriási kárt okoztak az engedély nélküli árusok és az előírásokat mindenben megszegő ázsiai piacok. A szövetség együttműködik az érintett állami szervezetekkel a szabályok szigorításában. A kereskedőknek számolniuk kell a jövő évi 8 százalékos körüli infláció, a jelenleg magas jegybanki alapkamat és a forint ma még nehezen előrevetíthető árfolyamváltozásának következményeivel is.

– Mit tehetnek a kereskedők lehetőségeik javításáért?

– A legfontosabb felmérni, hogy a vállalkozás vásárlói körében milyen keresletváltozás várható. Ez már legalább részben látható, hiszen az élelmiszerek forgalmi adójának szeptemberi, valamint egyes termelői árak emelésének következtében a fogyasztói árak nőttek. Elképzelhető, hogy a beruházások, a hálózatfejlesztés ütemét felül kell vizsgálni, leállni azonban kockázatos is lehet, hiszen a piac 1-2 éves megtorpanása hosszú távon már más megítélést jelent. Jelentős a kereskedelem élők munkaigénye, ezért a munkaerő-gazdálkodás alapos mérlegelést igényel. A hároméves minimálbér-követelmény – különösen a szakképzettek kötelező többlete – súlyos teher, hiszen pontosan a megtorpanás időszakára esik. A kereskedelemben az elmúlt években a kiskereskedelmi értékesítőhelyek száma 165-166 ezer körül mozgott. Az éles verseny következtében az élelmiszer-kereskedelemben 3-4 év alatt hozzávetőleg 10 százalékkal csökkent az értékesítőhelyek száma. Számítani lehet arra, hogy más szakterületeken is visszaesik az üzletek száma. Nehéz lesz a kis üzletek sorsa, a versenyből kiszoruló száma növekedhet. Mit tehet a kisvállalkozó a kereskedelemben? Elsősorban a közös társulásokhoz csatlakozás, továbbá a piaci réseken keresztüli szakosodás jelenthet kiutat. A kis üzlet előnye továbbra is a lakóhelyi közelség, a vásárlók alapos ismerete és a személyes kiszolgálás. A többlet hiány azonban végzetes is lehet, ezért a kisvállalkozásoknak át kell értékelniük költséggazdálkodásukat is, hiszen a tartalékkeresés a vállalkozás nagyságától független követelmény.

Jövőbe mutató változások

A gyorsan változó igények az oktatás és a munka világa képviselőinek szorosabb együttműködését igénylik. A tudásalapú, versenyképes gazdaság megteremtéséhez elengedhetetlen a szakképzés modernizációja. Az európai és hazai stratégia alapján végrehajtott változtatások lehetővé teszik egy a felhasználók elvárásaihoz jobban alkalmazkodó, magasabb színvonalú képzési rendszer megvalósítását.

■ A rohamosan fejlődő technika és technológia követése, hatásainak megjelenése új lehetőségeket teremtett a kutatás-fejlesztésben, innovációkban csakúgy, mint a munkamódszerekben, foglalkoztatási formákban. Nincs hiány ugyanakkor társadalmi kihívásokban sem: gondoljunk csak például a kedvezőtlen demográfiai helyzetre, a képzetlenek, alacsony képzettségűek vagy inaktívak nagy arányára.

Jelszó: alkalmazkodás

A gazdaság versenyképességének növeléséhez, a foglalkoztatási helyzet javításához nélkülözhetetlen az egyének, a munkaerőpiacra kerülők és a már foglalkoztatottak megfelelő szintű felkészültsége. A hazai gazdasági változások – a magántulajdon térnyerése, a mikro- és kisvállalkozások nagy száma, a munkaszervezés és a munkakultúra átalakulása – következtében is módosultak az elvárások a munkavállalókkal szemben. A munkaerőpiacok nemzetközivé válása a vállalkozóknál és az alkalmazottaknál is újfajta kompetenciákat, képesítéseket igényel. Ezeket az oktatásnak is figyelembe kell vennie. A munkavállalókkal szemben

támasztott követelmények között egyre fontosabb lesz a minőségi munkára, továbbfejlődésre való képesség. A gyors változásokhoz való alkalmazkodáshoz és a magasabb szintű tevékenység ellátásához a hagyományos módon felkészített munkaerő nehezen tud megfelelni.

Uniós célok

Magyarországnak mint uniós tagnak az oktatás, képzés fejlesztése során nemcsak a hazai problémákra kell figyelemmel lennie. A versenyképesség, a foglalkoztatás és az esélyegyenlőség növelése érdekében megfogalmazott uniós célkitűzések megvalósítását segítő oktatás- és képzéspolitikai törekvéseket is szem előtt kell tartania. Ilyen például az életen át tartó tanulás elősegítése, valamint az átjárhatóság növelése az oktatás összes szektora között. A mobilitás és minőségbiztosítás előtérbe kerülése is változtatásokat igényel a hazai oktatási és képzési politikában. A munkavállalók mobilitásának, az állampolgárok képzéshez való hozzájutásának elősegítéséhez nélkülözhetetlen a végzettségek, a tudás, az ismeretek és a kompetenciák elismertetése. Ma már a végzettségek tanúsítása mellett mindazoknak a kész-

ségeknek és kompetenciáknak a mérése, vizsgálata is indokolt, amelyek megléte a foglalkoztatók, valamint az egyén felkészültségének igazolása szempontjából fontos. Ezekre a foglalkoztatásnál, a továbbképzésnél és az egyén képességeinek, szakértelmének felmérésénél is szükség lehet.

Stratégia és eszköz

A hazai felhasználók, elsősorban a gazdasági szereplők és a szakképzést folytató intézmények közötti összhang elengedhetetlen. A kapcsolatok javítása és a rendszer működésében jelentkező problémák megoldása érdekében 2003-ban megkezdett hazai korszerűsítési folyamatot az EU oktatási és képzési politikájában bekövetkezett változások meggyorsították. Az uniós koordinációs politika elvárásainak megfelelően idehaza is kidolgozták az életen át tartó tanulás stratégiáját, valamint a korábban elkezdett, de már az új szempontokat is figyelembe vevő szakképzés-fejlesztési programot. Az 1057/2005. kormányhatározat tartalmazza a 2013-ig szóló szakképzés-fejlesztési stratégia végrehajtásához szükséges rövid és hosszabb távú feladatokat.

Most, 2007 elején elmondható, hogy a célok teljesítéséhez szükséges feladatok végrehajtását biztosító jogszabályok, törvénymódosítások, rendeletek többsége már megszületett.

Megvalósult célok

A tavalyi esztendő fontos eredménye volt, hogy megjelent az Országos képzési jegyzék. Ez már a munkaerő-piaci elvárásokhoz jobban igazodó, korszerű szerkezetű, moduláris felépítésű szakmaszerkezetet tartalmazza. Összesen 400 alap-szakképesítésre épülő, rész-, elágazó és ráépülő szakképesítés található benne. Elkészültek és két szakmacsoportban – a gépiparban és a kereskedelemben – megjelentek a korszerű tartalmú és új szerkezetű szakmai és vizsgakövetelmények. Az Oktatási és Kulturális, a Szociális és Munkaügyi Minisztérium, a munkaadók és kamarák képviselőinek részvételével létrejött egy testület az új igények előrejelzésére. Megkezdődött a vizsga-nyilvántartási és a vizsgarendszer korszerűsítése. Idehaza is bevezették az Europass rendszert. Működik a központ, a bizonyítványokhoz kérhető az EU-ban is elfogadott szerkezetű és tartalmú melléklet. A szakmai vizsgáztatásban 16 szakmánál nőtt a gazdaság résztvevőinek szerepe: az elnökkijelölés joga a kamaráké, míg az egyik vizsgabizottsági tagot a gazdasági érdek-képviselői szervezetek javasolhatják.

Az új szerkezet alapján elkezdődött a moduláris szervezésű központi tantervek, tananyagok fejlesztése. Több digitális tananyagot is kidolgoztak. A két kijelölt szakmacsoportban ezek alapján indult el a modulrendszerű képzés a fejlesztés részeként már létrehozott 16 térségi integrált szakképző központban (TISZK). A programokat az I. Nemzeti Fejlesztési Terv keretében az Európai

Unió által biztosított forrásokból finanszírozták. A hálózat továbbfejlesztése a következő tervciklusban folytatódik.

A gyakorlati képzés javítása terén két változást lehet kiemelni. A szakmai és vizsgakövetelményekben nagyobb hangsúlyt és részletesebben fogalmazták meg az elvárásokat. A gyakorlati készségek elsajátítása érdekében pedig az iskolai tanulmányi képzés mellett a munkatapasztalat-szerzést is elősegítette a tanulóképzések számának növelése, valamint az elő-tanulószerződéses megkötésére vonatkozó, a munkahelyen történő képzés munkáltatók szempontjából is kedvező intézkedések. Ilyen például az adminisztráció és az anyagköltség támogatása vagy az átalánydíj megemelésének összege. A hiányszakmákban történő képzés esetén a tanulókat és az oktatókat is ösztönzik a szabályozók.

Szakképzési fejlesztések

A fejlesztés részeként folytatódik a 2003-ban elindult Szakiskolai Fejlesztési Program. Célja a szakiskolai lemorzsolódás csökkentése, valamint a képzés utáni szakmai továbbtanulás lehetőségének megteremtése. Ennek érdekében olyan programok készülnek, amelyek felkészítik az oktatási intézményeket egyebek mellett a kompetenciaalapú, modulrendszerű szakképzés bevezetésére, valamint a szakiskolai mérés és értékelés javítására.

A szakképzés és a felnőttképzés területén is elengedhetetlenül fontos a tanár- és oktató-továbbképzés korszerűsítése, a módszertani kultúra megújítása. Az elméleti képzés túlsúlya helyett a gyakorlatközpontú oktatásnak kell prioritást kapnia. Elkezdődött egy komplex szakképzési információs rendszer kiépítése. A cél a szakképzéssel kapcsolatos minden adat

összegyűjtése, ezen belül a munkaerő-piaci információk, a pályaválasztási és a szakmai-tartalmi adatbázis kiépítése.

Érdekérvényesítés

A munkaadói szervezet számára különösen fontos terület, hogy milyen változások hoz az érdekérvényesítés új formáinak kialakítása. A kormányzat célkitűzésének megfelelően a munkaerőpiaccal való összhang, az igények jobb közvetítése érdekében az államigazgatás minden szintjén biztosítani kell a gazdasági kamarák, a munkaadói és munkavállalói érdek-képviselői szervezetek, a gyakorlati képzésben együttműködő gazdálkodószervezetek részvételét a döntések előkészítésében és végrehajtásában. Elsősorban a hiányzó helyi szinteken született új, változást jelentő szabályozás. Ilyen például az, amely szerint az országos, ötszáz főnél nagyobb létszámú szakképző iskolákban, a TISZK-ekben szakmai tanácsadó testületet kell létrehozni. Ennek tagjai között az érdekelt területi gazdasági, illetve szakmai kamara, munkaadói és munkavállalói érdek-képviselői szervezet képviselői is részt vesznek. Bár a testületek nem rendelkeznek döntési jogosítvánnyal, a képzések indításával, a tanulók számának alakításával és a helyi tantervek kialakításával kedvező változásokat tudnak elérni. A fejlesztés egésze számára meghatározó lehet, hogy mennyire kapcsolódnak be a gazdaság, a felhasználók képviselői. Az Európai Unióban elfogadott határozatnak megfelelően kiemelt szerepet kell kapni a szociális partnereknek az egész életen át tartó tanulás programjának végrehajtásában, az oktatás és képzés minden szintjén, a szakképzésben és a felsőoktatásban is.

Regionális munkaügyi tanácsok

Az MGYOSZ delegáltjai

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény módosítása értelmében létrejöttek a regionális munkaügyi tanácsok. A törvény lehetővé teszi, hogy az OÉT-ben képviselettel rendelkező országos munkaadói szövetségek egy-egy tagot jelöljenek ezekbe a testületekbe.

A Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségének jelöltjei:

- Közép-magyarországi régió: Vadász Zoltán vezérigazgató, Miskolc-Kassa Régióért Kft.
- Észak-alföldi régió: Bara Mária HR-igazgató, Electrolux Lehel Kft.
- Észak-magyarországi régió: Szentpéteri István elnök, ÉGYSZ
- Dél-dunántúli régió: dr. Dobos István László humánpolitikai igazgató, Paksi Atomerőmű Zrt.
- Közép-dunántúli régió: Csapó Ádámné humánpolitikai igazgató, Videoton Holding Zrt.
- Nyugat-dunántúli régió: Kámán János ügyvezető igazgató, Pylon-94 Kft.

Tizenöt éves a Kipcalor

Fejlődés a technológiában, terjeszkedés az üzletben – így summázható a 15 esztendő Kipcalor eddigi tevékenysége. Az MGYOSZ tagszervezete ünnepi közgyűlésén a múlt mellett a jövőről is szó esett.

■ A fejlett technológiák alkalmazásáról ismert kft. eredményeit jelzi, hogy meghatározó szerepet ért el az energetikai üzemeltetői piacon. Közös uniós projekteken vesz részt, emellett pedig korszerű minőségmenedzsment rendszerű szolgáltatásokkal járul hozzá partnerei gazdasági sikereihez. Mindent úgy, hogy messzemenően eleget tesz a környezetvédelmi elvárásoknak.

Három pillér

A kft. értékesítési és marketingstratégiája három pillérré épül: az új kutatási és fejlesztési eredmények gyors bevezetésére, az optimalizálásra és az aktív üzletpolitikára. Fontosnak tartják a környezetvédelmi célú, energiamegtakarítást szolgáló korszerű technológiák gyors bevezetését. Az új műszaki megoldások iránti fogékonyságukra alapozva alkalmaznak kondenzációs kazántechnikát, kapcsolt hő- és villamosenergia-termelő berendezést. Magyarországon elsőként kezdték alkalmazni az úgynevezett trigenerációs technikát.

Különböző adottságú partnereiknek

mindig a sajátosságaikhoz és lehetőségeikhez mért legoptimálisabb megoldásokat ajánlják. Ennek sikerét bizonyítja, hogy az egészségügyben 910 ezer légméter, egyéb önkormányzati létesítményekben pedig 225 ezer légméter nagyságrendű a 2006-ban a Kipcalor által üzemeltetett épületek mérete. A kft. országsszerte négy kirendeltséget üzemeltet. Szombathelyen,

Debrecenben, Pécsen és Mátészalkán. Állandó piacfigyelési tevékenységük mellett internetes elérhetőséggel folyamatosan információkkal látják el megrendelőiket.

Informatikai háttér

A korszerű szolgáltatásokat csak naprakész információk alapján lehet megvalósítani. Az iparágon belül a kft. Magyarországon elsőként vezette be és alkalmazta az integrált pénzügyi és vállalatirányítási rendszert. Ez mára országos elérhetőséggel üzemel. Így a négy vidéki kirendeltség is bekapcsolódhatott a hálózatba. A cég pénzügyi és projekttervező tevékenységét is sikerrel integrálta ügyviteli rendszerébe. Ennek révén képesek nagy biztonsággal új projektjeik és működő üzemeltetések közép- és hosszú távú tervezésére, valamint nyomon követésére. A budapesti Kipcalor tervezőiroda folyamatosan figyeli a vevők igényeit, frissítve alkalmazza az Autodesk gyártó AutoCard-verzióit, kiegészítve a villamos szakági CadElec tervezőmodullal. A tervezési feladatok minőségi és méretbeli növekedésével a vállalat elkötelezte magát a háromdimenziós tervezés mellett. Ennek érdekében a PTC gyártó Pro/Engineer és a SolidWorks Corporation tervezőrendszerét alkalmazza.

Építőipari gondok és remények

Az építési piacot változatlanul a vállalkozások igen magas száma, és részben ebből adódóan az erős versenyhelyzet jellemzi. Tavaly jelentősen romlott az építőipari ágazatba tartozó vállalkozások likviditási helyzete. Az úgynevezett körbetartozás sem csökkent – egyebek mellett így értékelte az elmúlt esztendőt az Építőipari Vállalkozások Országos Szakszövetsége.

■ Az építőipari vállalkozások termelésbővülését 2000 óta a hullámzászerű növekedés jellemezte a parlamenti és önkormányzati választásokhoz igazodó beruházási ciklusok hatására. A tavalyi esztendő nem tartozik az építők legjobbjai közé. Az év első kilenc hónapjában az építőipar 1462,7 milliárd forint összegű építési-szerelési munkát valósított meg. Ez a termelés 2,1 százalékos csökkenését jelenti a 2005 I.–III. negyedévi teljesítményéhez képest.

„Inflációvesztes” ágazat

Az építőipar szerződésállománya szep-

tember végén folyó áron 1159,1 milliárd forintot tett ki. Ez 7 százalékkal alacsonyabb az egy évvel korábinál. Az építőipari tevékenység költségáron számított árai az év első kilenc hónapjában 7 százalékkal haladták meg az előző év azonos időszakának árindexét. Az előző év azonos időszakához viszonyított magas indexet az építőiparban használt anyagok, elsősorban a kőolajtermékek, a vegyipari és a fémfeldolgozási termékek árának emelkedése okozta. Ez azt jelenti, hogy az építőipar „inflációvesztes”, mert a saját termelési tevékenységének árában a felhasznált termékek áremelkedésének

csak töredékét tudja érvényesíteni, továbbhárítani. Jövedelmezősége árbevétel-arányosan mindössze 1–4,5 százalék között mozog a főtevékenység ágazati hovatartozásának függvényében.

Az építési piacot változatlanul a vállalkozások igen magas száma, és részben ebből adódóan az erős versenyhelyzet jellemzi. A másik jellegzetesség a fekete-munka nagy aránya.

Körbetartozás továbbra is

A márciusában kötelező jelleggel életbe lépett ágazati kollektív szerződés eddig nem váltotta be a reményeket: a fekete-munka arányát nem sikerült visszaszorítani. Továbbra is szükséges a hatóságok és a szakmai érdekképviseletek fokozott együttműködése. Tavaly jelentősen romlott az építőipari ágazatba tartozó vállalkozások likviditási helyzete. Az úgynevezett körbetartozás nem csökkent. A jelenség leginkább az építőipari ágazatot érinti. Ennek részben az az oka,

hogy az építőipar nagy értékű, egyedi javakat előállító ágazat, ahol a vállalkozónak jelentős anyagi eszközöket kell a javak előállítására érdekében előre befektetnie, a vállalkozói díjat pedig utólag fizetik. A díjfizetés csúszása, elmaradása a vállalkozó – és a neki bedolgozó alvállalkozók, beszállítók – létét fenyegeti. A helyzetet nehezíti az is, hogy az építési vállalkozásoknak számos garanciát kell nyújtaniuk a munka elnyerése érdekében, ami jelentős pénzügyi elkötelezettséggel jár. A vállalkozóval szembeni elvárásokkal ellentétben a vállalkozó nem kap s – ha eséllyel kíván részt venni a pályázaton – nem is kérhet semmilyen biztosítékot arra, hogy a megrendelő a munka kifizetéséhez rendelkezik a szükséges pénzeszközökkel, és szándékában áll valóban kifizetni a vállalkozó teljesítményét. A körbetartozás, a tartozási lánc megszüntetésére az Igazságügyi Minisztérium a közbeszerzési törvény módosítására javaslatot tett. A törvényjavaslat a lehető legköltségesebb fizetési módot kötelezően előírja bizonyos értékhatár fölött. Ez a fizetési mód a fizetendő számlaösszegre, vagyis az áfával kiegészített árbevételre 2,3–3,7 százalékos pluszköltséget jelent és vállalkozási láncolat esetén többszöröződik. A tartozási lánc megszüntetése csak a probléma általános áttekintésével oldható meg. Szükséges, hogy a kormányzat komplett törvénycsomagot készítsen, beleértve a polgári törvénykönyv, a büntető törvénykönyv, a közbeszerzési törvény, a cégtörvény, adótörvény, stb. módosítását is.

Hiányzó szakmunkások

Az építőipari szakképzésről is sok esett tavaly. A szakképzés problémái sok esetben szakmaspecifikusak, bizonyos esetekben strukturális gondokra vezethetők vissza. Az építőipari szakiskolákat hátrányosan érinti a fenntartói és finanszírozási rendszer jelenlegi működési formája, továbbá a piaci szereplők és az oktatás kapcsolatának hiánya. A képzés fennálló problémáinak következményei ugyanakkor hosszú távon nemzetgazdasági szintű hátrányt jelenthetnek. A fejlődés jelenlegi és feltételezett jövőbeni üteme mellett 2015-re 170-200 ezer szakképzett építőipari munkás hiányzik majd. Ez pedig az Operatív Programokban és a Kohéziós Alap projektjeiben előirányzott fejlesztések minőségét és időbeni megvalósítását veszélyeztetheti.

Az ÉVOSZ ezért az Új Magyarország Fejlesztési Tervhez kapcsolódva az építőipari szakképzés és a szakmunkaerő-állomány helyzetének felmérését szorgalmazza. Ez egyrészt a humán erőforrás-tervezési munkát, másrészt a szakmai és társadalmi összefogás megteremtését jelenti. A szakma kiemelkedően fontosnak tartja a térségi integrált szakképző központok, az építőipari TISZK-ek kialakítását és működtetését minden régióban. Az új intézményekbe kell integrálni a középszintű szakiskolai alap- és felnőttképzés valamennyi szintjét, beleértve a mester- és technikusképzést is. Ezek ugyanis az utóbbi időben indokolatlanul, a vállalkozások igényeivel ellentétes módon szorultak háttérbe. A fenntartói finanszírozás rendszerének reformjának keretében az ÉVOSZ módosítaná a szakiskolák 1,5 százalékos szakképzési hozzájárulásának felhasználását. A javaslat értelmében a forrásokat ágazati szintű koordináció után osztanák el.

Építőipari várakozások

Az építési vállalkozások ez évi várakozásai ellentmondásosak és sok bizonytalanságról tanúskodnak. Ennek egyik oka, hogy az építési vállalkozások helyzetét rontja az a jogi bizonytalanság, amely a megszorított és elhúzódo peres ügyekből, valamint a közbeszerzési piacon tapasztalható kiszolgáltatottságukból fakad. A kormányzati megszorító intézkedések miatt arra számítanak, hogy a lakossági kereslet reálértékben csökken. A kormányzati és önkormányzati kereslet az első fél évben várhatóan a pangás fogja jellemezni. A finanszírozási konstrukciók kialakításának időigényességét is figyelembe véve, 2007 második felétől várja az ágazat a közbeszerzési piac élénkülését. Folytatódik a panelfelújítási program, amely továbbra is jelentős feladatot adhat az építőipari szervezetek számára. Az üzleti szféra megrendelésének bővülésére számít az ágazat. Az árverseny fennmaradása és 7–8 százalékos árnövekedés várható, melyet meghatározóan a begyűrűződő árváltozások okoznak. A jogbiztonság és az átláthatóság javítása érdekében az esztendő elején jelentős jogszabályi változásokra és a piaci folyamatok jobb ellenőrzésére számít az építőipar. Az ágazat gyenge kormányzati képviselete miatt továbbra is jelentős feladatok hárulnak a szakmai érdek-képviseleti szervezetekre.

Az európai építési piac

Milyen eredményekkel büszkélkedhetnek az európai építők, és mire számíthatnak az évtized végéig? – erről szólt az év végi müncheni Euroconstruct-konferencia. Az eseményről a BuildECON Építésgazdasági, Építészeti és Művészeti Tanácsadó Iroda, az MGYOSZ tagszervezete készített összefoglalót.

■ Töretlen az építési kedv Európában. Legalábbis 1991, vagyis azóta, hogy az Euroconstruct összegzi az adatokat. Ez a trend – ha az előrejelzések igaznak bizonyulnak – a következő három évben is folytatódik.

Bár 1990 és 1996 között az európai összteljesítmény 2005-ös árakon számolva 1100 milliárd euró körül mozgott, de a folyamat, összesen mintegy 200 milliárd eurós növekedés következtében az európai építési piac teljesítménye tavalyelőtt meghaladta az 1300 milliárd eurót. Ez éves átlagban 1,8 százalékos növekedést jelent. Az Euroconstruct-országok 2006 végén 2009-re további 100 milliárd euró piacbővülést jeleznek. Ez évi 2 százalékos emelkedést jelent, 2009-ben 1400 milliárd eurós értékben. Az 1990 óta bekövetkezett GDP-növekedés fényében ez a teljesítmény kissé halványnak tűnik. A gazdaságnövekedés mértékét az építési piaci bővülése csupán néhány alkalommal haladta meg. Ilyen év volt 1994 az erőteljes lakásépítési boom miatt, 1999 az ezredforduló eufórikus befektetései következtében, valamint a 2003 és 2005 közötti időszak a lakásépítés, illetve a jelentős infrastrukturális fejlesztéseknek köszönhetően.

Ciklikusság

A belső megoszlásában egyértelműen a lakásépítés és -felújítás, tehát a fenntartás és korszerűsítés dominanciájával jellemezhető európai építési piacon 1994-ben kiugró, 5 százalékos növekedést tapasztalhattunk. Ennek nagy része a német újraegyesítés következménye, az óriási lakosságnövekedés és a nagyszabású német állami támogatás eredményeképp. A többi Euroconstruct-ország lakásépítését ennél jóval egyenletesebb fejlődés jellemezte. Különösen az 1997–2000-es időszakban, elsősorban a csökkenő kamatok és a folyamatos gazdasági növekedés következtében. A 2001-es és 2002-es év globális bizonytalanságot hozott. Ennek ellenére a spanyol, a portugál, az ír, a francia

BuildECON

1990 óta vesz részt 19 európai ország építési piacának félévenkénti elemzésében és prognosztizálásában. Az országelemzéseket és azok integrált, egész Európát áttekintő tanulmányait konferenciákon hozzák nyilvánosságra, ugyancsak féléves rendszerességgel. A legnagyobb német gazdaságtudató intézet, az IFO rendezésében 2006 végén Münchenben az 1990 óta kialakult trendek és azok 2020-ig várható alakulását vizsgálták. Az elemzések egységes szerkezetben és számítási táblázatokban tekinthetők át és hasonlíthatók össze.

A BuildECON folyamatosan súlyt helyezett arra, és a jövőben is ez a szándéka, hogy az Euroconstruct-konferenciák hazánk építési piacára vonatkozó tanulságait rendszeresen közzétegye a magyar érdekeltek körében.

és az olasz lakáspiac képes volt ellensúlyozni a Németországban tapasztalható drámai csökkenést. Jellemző egyébként, hogy az ingatlanpiaci hatások, az IT és az energiaárak együttes eredményeképpen a lakásfelújítás és -korszerűsítés egyre jelentősebb piac mind Nyugaton, mind Keleten.

A nem lakáscélú magasépítést elsősorban a recessziókra rendkívül érzékeny magánberuházások húzták-nyomták. Ez 1993-ban lejtmenetet okozott mind az öt nagy országban. Néhány esztendő múlva, 1998 és 2001 között viszont Anglia, Spanyolország, Franciaország, Olaszország, Dánia és Hollandia mellett Magyarország is erőteljesen az átlag fölé nyomta teljesítményét. Aztán 2002-től ismét négy szerényebb év következett. A nagy befektetések túlsúlya Ázsia felé billent.

Mélyből a magasba

Érdemes kitérni a mélyépítésre is. Ennek az ágazatnak a teljesítménye az

1990-es években igen gyenge volt. Az évtized végére, 1999 és 2003 között azonban erőteljes növekedésnek indult, különösen a nagyszabású ír, spanyol és olasz infrastrukturális fejlesztések révén. A 2006–2009-es időszak a nagy kelet-közép-európai beruházások, valamint az újabb ír és a svéd fejlesztések révén 3 százalékos feletti átlagos növekedést jelez a mélyépítési szektorban.

A visegrádiak

A négy visegrádi ország 1990 óta leírható fejlődési görbéje a piacok nyomottságát és sérülékenységét tükrözik. A vizsgált időszak alatt több hegy- és lejtmenet volt tapasztalható. Ez persze nem meglepő, hiszen az unió régi tagállamaihoz képest aránytalanul kisebb építési tevékenységről, sokkal szegényebb gazdaságokról és politikai bizonytalanságok által befolyásolt beruházáspolitikáról van szó. Az éves átlagos növekedés a négy országban – éppen az egyenetlen fejlődés következtében – az eltelt 15-16 éves periódusban mindössze 3-4 százalékos. Az előrejelzések szerint azonban a következő esztendőkből határozott növekedésre lehet számítani.

Hullámhegyek, -völgyek

A 2009-ig tartó előrejelzés a legkedvezőbb, mintegy 3 százalékos növekedést 2006-ra prognosztizálta a lakás- és a mélyépítés teljesítménye miatt. Az azt követő két évben azonban az építési piac várhatóan a gazdaság növekedési mértékét sem éri el. Az építési piac 47,7 százalékat 2005-ben is a lakásépítés adta, 642 milliárd euró értékben. Az újlakás-építés és a felújítás mintegy fele-fele arányban oszlott meg. Pontosabban: 31,1 százalékos volt a nem lakáscélú magasépítési, 21,2 százalékos pedig a mélyépítési tevékenység. Az 1991-től 2005-ig tartó időszakban az éves növekedési átlagot a lakásépítés meghaladta, a nem lakáscélú magas- és a mélyépítés „rovására”. A 2006–2009 közötti időszakban várhatóan a mélyépítés veszi át a húzóerő szerepét. Összességében az 1992–1996-os időszak minimális növekedést, a további évek egy kiegyensúlyozottabb, 2,6 százalékos évi átlagos piacerősödést hoztak. Az építés ciklikusságát ismerve, a 2003–2006-os felfutást követően a prognosztizált időszak végét újabb csökkenés jellemzi majd.

A UNICE elvárásai a német elnökséggel szemben

A UNICE (Európai Munkaadók és Gyáriparosok Szövetsége) által képviselt európai üzleti közösség komoly elvárásokat fogalmazott meg a soros német európai uniós elnökséggel szemben. Európa legnagyobb gazdaságaként, illetve a legtöbb tagország első számú kereskedelmi partnereként Németország vezető szerepet tölthet be számos meghatározó politikai témában.

■ A jelenleg Európa-szerte megfigyelhető általános fellendülés, illetve különösen a német fejlődés széles lehetőségeket kínál a szerkezeti reformok bevezetésére. Ezeket a lehetőségeket a szövetség véleménye szerint maximálisan ki kell használni. A UNICE azt várja, hogy a német elnökség vállaljon vezető szerepet az európai növekedési és foglalkoztatási stratégiában.

Három prioritás

Ennek szellemében találkozott a közelmúltban a UNICE elnöke a Német Munkaadók Szövetségének (BDA), valamint a Német Gyáriparosok Szövetségének (BDI) elnökei és főtítkárai kíséretében Angela Merkel német kancellárral. A találkozón és az ott átadott levélben a UNICE elnöke a szövetség és annak nemzeti tagszervezetei számára legfontosabb három témára hívja fel a figyelmet. Ezek a kormányzati problémák, a klímaváltozás és energiapolitika, valamint a szabályozás. A UNICE állásfoglalásában kiemeli, hogy az európai üzleti világ továbbra is aggodalommal figyeli a kialakult súlyos politikai helyzetet. Mint azt a szervezet korábban már többször is hangsúlyozta, az európai gazdaságnak az egyre inkább globalizálódó világban olyan Európai Unióra van szüksége, amely gyorsan és határo-

zatosan képes cselekedni. Ezért a szövetség a német kormány figyelmébe ajánlja a római szerződés 50. évfordulóját. Ez az ünnepi alkalom lehetőséget kínál az EU intézményi problémáinak megoldására, illetve arra, hogy harmonizálja a kibővült tagsággal járó döntéshozatali eljárást. Az energiaellátás és annak költségei versenyképességi szempontból fontos tényezőnek számítanak az európai ipar számára. Éppen ezért kulcsfontosságú egy nyitott és versenyképes energiapiac kialakítása. A UNICE álláspontja szerint szintén azonnali szükség van az EU klímaváltozás-politikáját formáló versenyképességi, környezetvédelmi és energiapolitikai tanácsok szorosabb formális együttműködésére. A kiotói egyezmény végrehajtása kockázatot jelent az európai vállalatok nemzetközi versenyképessége szempontjából. Az EU-nak a 2012 utánra vonatkozó, a klímaváltozást érintő céljait nem multilaterális szinten kell megfogalmazni. Ehelyett inkább a G8-cal lenne fontos elmélyíteni a diplomáciai kapcsolatokat. Így megteremteni a feltételeket egy 2012 utáni nemzetközi megállapodás biztosításához.

Integráció a vállalati szabályozásban

A jobb szabályozási gyakorlat végrehajtásához szintén impulzust vár a UNICE a német elnökségtől. Az eu-

rópai üzleti világ továbbra is támogatja az Európai Bizottság erre irányuló kezdeményezéseit. Eddig azonban az európai vállalatok, különösképpen a kis- és közepes cégek, nem tapasztaltak semmilyen érdemi javulást ez ügyben. A UNICE ezért azt sürgeti, hogy a Tavasz Európai Tanács-ülés formálisan is hagyja jóvá azt a célját, amely szerint az elkövetkező öt évben 25 százalékkal csökkenti adminisztrációs költségeit.

Új nemzetközi igazgatóhelyettes az MGYOSZ-nél

■ Néhány hónapja új nemzetközi igazgatóhelyettese van a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségének. A közgazdász végzettségű Paksi Mária korábban az MKIK-nál, valamint a Német–Magyar Ipari és Kereskedelmi Kamaránál dolgozott, majd polgármesteri tanácsadó volt. A Robert Bosch Alapítvány első magyarországi ösztöndíjasaként kilenc hónapot töltött el külföldön a német–francia–svájci határ menti együttműködés, illetve az Európai Unió politikájának, intézményeinek tanulmányozásával. Az MGYOSZ-t megelőzően az egyik magyarországi Bosch-érdekeltségű vállalat tapasztalatokat. Németül, angolul és oroszul is felsőfokon beszél.

NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK

BRIT VENDÉG AZ MGYOSZ-NÉL

■ Az együttműködés bővítésének lehetőségeiről egyeztetett a hónap közepén az MGYOSZ nemzetközi igazgatóhelyettese a brit nagykövetség kereskedelmi első titkárával. Paksi Mária a találkozón részletesen tájékoztatta a vendéget az MGYOSZ tagságáról, hazai, illetve külföldi érdek-képviselési tevékenységéről, valamint kiterjedt nemzetközi kapcsolatrendszeréről. Külön kitért a tárgyaláson az angol és magyar gyáriparosok szövetségei közötti hagyományosan jó együttműködésre.

SPANYOL LÁTOGATÓ

■ Spanyolország egyik legdinamikusabb fejlődő régiója Valencia. A térség és Magyarország együttműködési lehetőségeiről tanácskozott a valenciai kereskedelemfejlesztési ügynökség bécsi irodavezetője Budapesten. A spanyol vendég Wimmer Istvánval, az MGYOSZ főtítkárával, illetve Paksi Mária nemzetközi igazgatóhelyettesessel folytatott megbeszélést. Ezen a kapcsolatfelvétel mellett szó volt arról is, hogy az MGYOSZ valenciai gyakornokot fogadna.

Hogyan teljesülnek az európai normák?

A szelektív hulladékgyűjtés ma már az európai állampolgárok mindennapjainak szerves része, bizonyos nemzeti intézkedések azonban a piaci verseny torzulásához vezetnek – állapította meg az Európai Bizottság (EB) abban a jelentésében, amelyben a csomagolási direktíva teljesítését értékelte.

■ Az EB jelentése szerint a 94/62. számú EU-direktíva, valamint az ezt követő 2004-es, illetve 2005-ös átdolgozott változatok jelentős hatással voltak az európai polgárok környezettudatos viselkedésének kialakítására. A direktíva egyik legkiemelkedőbb, környezetre gyakorolt hatása az, hogy a szelektív hulladékgyűjtés mindennapi tevékenységgé vált több millió európai háztartásban.

Újrahasznosítás és egyensúly

Tavaly előtt már megközelítőleg 20 millió tonna csomagolóanyagot hasznosítottak újra a gyártói felelősségvállalás elvén működő európai csomagoláshasznosítást koordináló szervezetben, vagyis a Pro Europe-on keresztül. Ennek 2002 óta a magyar Öko-Pannon Kht. is tagja. Ebben az esztendőben egyébként már 75 különböző, az EU akkori 15 tagállamában előírt hasznosítási elvárásnak sikerült megfelelni. A Pro Europe-szervezetek összesen 12 tagországban járultak hozzá a direktíva célkitűzéseinek teljesítéséhez.

Joachim Quoden, a Pro Europe ügyvezető igazgatója szerint a több mint tízéves csomagolási és csomagolási-hulladék-gazdálkodási tapasztalat birtokában időszerű felmérni a direktíva

környezetre és a belső piacra gyakorolt pozitív és negatív hatásait. Minderre azért van szükség, hogy a jövőben is folytatható legyen a sikeres végrehajtás, valamint a fő irányelvek és intézkedések értelmezése.

Az Európai Bizottság jelentésében elismerte, hogy az újrahasználatos csomagolás az úgynevezett egyutas csomagolással való összehasonlításban nem nyújt automatikusan jobb környezeti teljesítményt. Kiemeli azt is, hogy az újrahasználat elősegítését célzó nemzeti intézkedések hatással lehetnek az EU belső piacára is. A Pro Europe véleménye szerint az intézkedések módosítása,

kiegészítése vagy tisztázása révén kell megtalálni az egyensúlyt a gazdasági és környezeti érdekek között.

Időre van szükség

„Az egyoldalú csomagolási szabályozás belső piaca gyakorolt hatásainak felméréséhez hatékonyabb módszerekre van szükség. A felmérés még a szabályzás elfogadása előtt kívánatos. A környezetvédelem fejlesztése területén a tapasztalat azt mutatja, hogy a nemzeti intézkedések hátterében gyakran a helyi gyártók és a költségvetés érdekei állnak, amelyek sokszor ellentétesek a környezetvédelmi szempontokkal” – hívta fel a figyelmet néhány fontos szempontra Joachim Quoden ügyvezető igazgató.

Az EB azt a döntését, amely szerint nem módosítja a direktíva begyűjtési és hasznosítási célkitűzéseit, a Pro Europe ésszerű és megalapozott következtetésnek tartja. A begyűjtési és hasznosítási célkitűzéseknek 2008 után is érvényben kell maradniuk azért, hogy minden tagállamnak elegendő ideje legyen a mostani célok eléréséhez. Amint az EU intézményei vizsgálni kezdik az EB jelentését, a Pro Europe felajánlja segítségét a döntéshozóknak a jövőbeli tárgyalásokhoz.

Adókilátások változó szabályokkal

A megszorítások nyomán tavaly sok minden változott az adózás terén. Az idei esztendőben kevesebb módosítás várható, de azért van mire figyelni.

■ Elvart adó, kamatadó, szolidaritási, külön-, luxusadó, dupla járulékalap, az evaadókulcs, a középítő áfakulcs emelése, emelkedő járulékok – találékonyak voltak a döntéshozók a tehernövelés terén az elmúlt évben.

Az adóhivatal sem ténlenkedett: az APEH eredményességét jelzi, hogy az elektronikus adóbevallásra kötelezett adózók 75 százaléka már tavaly regisztráltatta magát. Kialakították a régiókat és funkcióikat. Körülbelül 265 ezer ellenőrzés zárult le. Ennek során 302 milliárd forintnyi adókülönbözetet állapítottak meg. Ez az előző évihez képest ugyan 49 százalékkal több, de azt nem tudni, hogy ennek az összegnek mekkora része lesz behajtható a felszámolás alatt álló cégektől.

A mutató viszont sokkal rosszabb helyzetet rögzít a beszedett adó és tb-járulékok esetében. Az előző évihez képest mindössze 3,8 százalékkal több adót és tb-t szedett be a hivatal. Ez sem az infláció mértékét, sem a jelenlegi jegybanki alapkamat felét nem éri el.

Jó tudni

Az idén az adóhivatal is hét regionális hivattal alakul. Ennek megfelelően változik az illetékesség is. Így például Budapesten nem lehet arra hivatkozni, hogy nem a megfelelő igazgatóság vizsgál minket. Ez vonatkozik Pest megyére is. Változást jelent az is, hogy az illeték-hivatal integrálódik az adóhivatalba. A magánnyugdíjpénztárakhoz és a Szencsejárték Felügyelethez benyújtandó bevallásokat is az APEH részére kell beadni. Figyeljünk, mert a számlaszámok is változtak!

Idén sem úszuk azért meg az adóváltozásokat. Nő például az adómentes juttatások értéke. Január 1-jétől az adózók meghatározott körének kötelező az ügyfélkapun keresztül történő bevallás. Emellett számíthatunk a házi pénztár szigorúbb ellenőrzésére is. Ezért érdemes kiemelten figyelni a házi pénztár kezelésére, mivel itt kötelező a számviteli törvénynek megfelelő

készpénzkezelési szabályzat elkészítése. Ellenőrzés esetén a készpénzkezelési szabályzat hiánya akár félmillió forintba is kerülhet. A kormány ugyan ezzel az intézkedéssel próbál valamit a vállalkozások nem megfelelő pénztárkezelési szokásain változtatni, de mivel a számviteli törvény nem határozza meg a házi pénztárban tartható maximális készpénzállományt, ezért írásos formáján kívül sok változást nem fog előidézni. Mindenesetre, mivel az ellenőrzéseknél biztos, hogy megnézik szabályzatunkat, mindenféleképpen a törvénynek megfelelően el kell készíteni azt legkésőbb 2007. február 15-ig!

Figyelni kell a munkavállalóknak elszámolásra kiadott előleggel, mivel 30 napot meghaladó fennálló előleget már 44 százalékos adó terhel.

A céges telefon magánhasználatának elszámolása nem változott. Ha van egy, az alkalmazottak számára kiadott vezetői utasításunk, amelyben megtiltjuk a magánhasználatot és számlarészletezést kérünk, akkor a telefonköltség teljes egészében elszámolható. A telefonhasználatot a hivatal célellenőrzéssel vizsgálja, de a bizonyítási kényszer őt terheli. A munkavállaló kérésére a munkáltató továbbra is megállapít

hatja adóját. Ha ezt nem vállalja, akkor viszont az alkalmazott kérésére kötelező közreműködni az adómegállapításhoz szükséges nyilatkozat továbbításában.

Bulgária és Románia csatlakozásával az év elejétől módosul az Európai Unió területén az áfa törvénybeli fogalma. Emiatt az idén teljesített termékimport és export közösségen belüli értékesítésnek minősül. A külföldi személyt immár belföldi adózónak tekintik, ha üzletvezetésének helye belföld, és azt be is jelentette az adóhatóságnak. Ettől az időponttól nem számít külföldi vállalkozónak.

Ellenőrzések

Az idén nemcsak folytatódik, hanem az ígéretnek szerint legalább tízszeresére növekedik a magánvagyonok ellenőrzésének száma. A vagyonosodási vizsgálattal kapcsolatos tapasztalataink eddig nagyon rosszak. Az adóhivatali revizorok ritkán ismerik el a közokiratba foglalt nyilatkozatokat. Teljesen ellentétes a gyakorlattal az

APEH-nak az az álláspontja, hogy kétségbe vonja a magánszemélyek írásba foglalt szerződéseit bankszámlamoza hiányára hivatkozva. Elég csak arra utalni, hogy még pár évvel ezelőtt sem keltett feltűnést, ha a magánszemélyek, akiktől egyébként nem várható el a jog részletekbe menő alapos ismeret, készpénzben fizettek ki akár több tízmillió összegű ingatlant vagy ingó vagyont szerzésekor, kölcsönadott összeg esetén.

Jellemző eljárás az is, hogy nagy értékű ajándékozást csak abban az esetben ismer el a hivatal, ha azután az illetéket kifizették. Sokak szerint a beharangozott tízezer vagyonosodási vizsgálat teljesítése lehetetlen. Érdemes azonban felhívni a figyelmet valamire. Ha csak az erre az ellenőrzési fajtára felvett 500 revizort vesszük figyelembe, akkor a jelentős átcsoportosítást figyelmen kívül hagyva egy revizornak 2 vizsgálat lefolytatására több mint 1 hónapja van! Az egyedüli problémát a hivatalnak a vizsgálatok bírósági megtámadásának nagy aránya jelentheti.

Dr. Vilmányi Ügyvédi Iroda

Tel.: 36-1-312-2222, 36-1-354-0946

E-mail: info@drvilmanyi.hu

A végső ismeret

Ami nincs rajta, az talán nem is érdekes – szinte ez az ember benyomása, amikor az Encyclopaedia Britannicát olvassa. A tudomány e hatalmas tárháza magyarul és DVD-n is elérhető.

■ Kiemelkedően hasznos és ügyes eszközök – nem mellesleg a kultúra és a tudomány csodái. Mindenekelőtt maga az alap, a jó öreg Encyclopaedia Britannica maga is csoda: a legrégebbi és a legnagyobb angol nyelvű általános célú enciklopédia, amelyet az egymást követő, mind bővebb és átfogóbb kiadásai a leghatalmasabb tudástárrá tettek. Legfrissebb nyomtatott változata már 32 robusztus kötetet tesz ki. Hossza csaknem 140 centiméter, 44 millió szót és 65 ezernél több szócikket tartalmaz. A fejlődéssel való lépéstartás érdekében 46 százalékát az utóbbi három év során frissítették fel. Az ismertetéseket a legjobbakból válogatott szakértők készítik, s köztük a Britannicát számos Nobel-díjas neve is fémjelzi.

A magyar klón

A Britannica Hungarica az angol kiadás magyar változata. Nyomtatott formája jelenleg 18 kötetből áll, a következő, vagyis a 19. az idén jelenik meg. Bár az Encyclopaedia Britannicában is viszonylag szép terjedelemben találunk magyar vonatkozású szócikkeket, utalásokat, a Hungarica magyar anyaga természetesen bővebb. Két csodálatos enciklopédia. Nem kell, lehetőleg nem is szabad választani közülük – aki megengedheti magának, szerezz meg mind a kettőt. Az Encyclopaedia Britannicát igazán azok képesek használni, akik megfelelően tudnak angolul. Akik kényelmesebbnek érzik, hogy megmaradjanak a biztonságban, amelyet az anyanyelv ad a szövegértésben, azoknak nyilvánvalóan elsősorban a Hungaricát kell választaniuk.

A DVD beelőz

A DVD-adattáron rögzített változat már a modern informatika csodája is. Ez a megállapítás maradéktalanul érvényes mind a brit, mind a magyar kiadásra. Az elektronikus informatika lehetőségeit kiaknázva, az Encyclopaedia Britannica DVD-kiadása a tudástárak összefüggő, jól kezelhető rendszerét állítja rendelkezésünkre. A 32 kötetes sorozat teljes anyaga mellett van benne Britannica Diák Könyvtár 10–14 éveseknek, továbbá Britannica Gyermekek Könyvtár a 6–10 évesek igényei szerint. A három így minden korosztály számára teljes enciklopédia-rendszert alkot. Kereséskor megválaszthatjuk, melyikük anyagából kérjük a választ, és onnan két kattintással áttérhetünk másokra is.

Atlaszok, szótárak, keresők

Mindháromhoz tartozik világatlasz is. Ezeket választhatunk politikai, illetve geográfiai képet, s a térképek mellett közlik a legfontosabb statisztikai adatokat, valamint rövid, szócikkyszerű leírásokat a fontosabb helységekről.

Mindezt időrendi táblák interaktív rendszere egészíti ki. Ezek 14 témakör szerint kalauzolnak a történelemben a kezdetektől napjainkig. Tartozik hozzá egy hatalmas szótárrendszer is. Ez értelmező, illetve szinonima- és antonimaszótárként is szolgál, és az enciklopédia mindhárom – korosztályos – változatához kapcsolódik. Akinek arra van szüksége, vagy kedve, a kezdetekig visszamenőleg válogathat a Britannica legnevesebb szerzőinek cikkeiből. Ebben kereshetünk a szerző neve szerint, cím, illetve téma megadásával, továbbá felkínálja az egyes kiadások bizonyos címszavait is. Különleges szolgáltatása az „agytornász”. Ez nem más, mint a Britannica évtizedes munkálát kifejlesztett különleges, vizuális keresőrendszere, amely a logikai összefüggések hatalmas hálózata révén segít kutatni a teljes anyagban.

A Britannica Hungarica 2007 DVD-anya is óriási, és szintúgy a hozzáadott hazai szellemi érték: létrehozásán a kiadója közlése szerint mintegy 500 kiváló hazai fordító, szaklektor, tanácsadó, szerkesztő dolgozott. Benne 150 millió karakterrel 76 500 címszó, 910 térkép, 770 táblázat és családfa, 8970 fénykép, 1160 rajz és ábra, 390 videofilm és animáció, és 610 hang- és zenei részlet. A hiperlinkes továbblépés nemcsak a szövegben működik, hanem a világatlaszban is. Az úgynevezett időszalag funkció pedig időrendi sorrendben, fa struktúrában tárja elénk a lexikon anyagát, s évszámra kattintva listában feljönnek a hozzá kapcsolódó események szócikkei. A diavetítő funkció pedig lehetővé teszi, hogy a képanyagból a saját válogatásunk szerinti összeállítást készítsünk, amely elmenthető, és utóbb változtatható.

Dr. Osman Péter

Britannica Hungarica
Világenciklopédia 2007 –
Encyclopaedia Britannica 2007 Ultimate Reference Suite
J.I.T. Lexikon Kiadó, 2006 –
Encyclopaedia Britannica Inc., 2006

A Magyar Gyáripar az MGYOSZ hivatalos havilapja – Kiadja a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége

Szerkesztőség: Budapest, Kossuth Lajos tér 6–8. Telefon: 269-2227, e-mail: magyargyariapar@mgyosz.hu, internet: www.mgyosz.hu **Felelős szerkesztő:** Szalontay Mihály

Szerkesztő: Lovas Gábor **Korrektor:** Lehotka Gábor **Fotó:** Vámos Judit **Művészeti vezető:** Ujvári Zoltán **Szerkesztőségi titkár:** Szalontay Szvetlana

Nyomdai előkészítés: Verlag Dashöfer Szakkönyv Kiadó Kft. és Tsa Bt. 1062 Budapest, Andrásy út 126. **Ügyvezető igazgató:** Ralf van Duyn

Hirdetésfelvétel: 06-1-428 3887 marketing@reflexmagazin.hu **Nyomdai munkák:** Re-Noir Kft., 1112 Budapest, Kőérberki út 36. **Felelős vezető:** Hemle János

ISSN: 12196193

Megjelenik 5000 példányban az Országos Foglalkoztatási Közalapítvány (OFA) támogatásával

A LAPOT AZ OBSERVER SZEMLÉZI